

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Comites iusiurandi

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

Abraham, ad hunc modum: Iura ergo per deum ne noceras mihi et posteris meis stirpiq; meæ &c. Ac postea dicit Abraham: Iurabo. Et paulò post: Ibi iuravit uterq; &c. Hic iterum habemus contestationem dei ad aliquid præstandum. Iurat enim Abraham se non nociturum esse, quod & præstitit. Hoc inquam est iusiurandum si definias. Catabaptistæ solum decisionem uocant, & dei contestationem omittunt, ne simplices sic apud se reputent, Qui fit, ut non sit deus in testem ad uocandus, ubi proximi salus periclitatur? SIMON.

Proba quod Christianus possit & debeat præstare iuramentum. IOIADA. Si contentiosus non esses, iam diu satis esset probatum. Ex cap. uicesimo Deuteronomij iusiurandum anteambulones circumstantias habet, sine quibus iuste fieri non potest. Sic enim scribitur: Dominum deum tuum time, illi ipsi seruias, ei adhaereas, & in nomine eius iurabis, ille laus tua, illeq; deus tuus, qui tecum fecit eximia & terribilia ista quæ uiderunt oculi tui. Vide quomodo sit iurandum, & quibus gradibus ad iurandum accedatur. Iam idololatræ etiam si deum timent, non tamen rite timent, neq; ei seruiunt, quia quod in oculis ipsorum splendidum est, hoc aut deum, aut cultum dei impie affirmant, reclamante scriptura & uerbo domini. Adde quod uni deo non adherent. Qui ergo deo non fidit, idoneus non habetur ut iuret per nomen dei.

Comites
iurifurad.

Nam primo deus ut benefactor piorum & uindex malorum agnoscendus. Deinde idololatria cauenda, quæ gloriam dei tribuit idolis. Postremo frustra non assumendum nomen dei. Quæ ratio ordinis (ut est Exodi 20.) indicat idololatram & alienum à timore domini, non posse non assumere nomen dei inaniter, quia nullius æstimat, leue igitur ducit quacumq; occasione peierare, modo à iudice & mundo tutum sit.

SIMON. Hæc probant impium non posse nec debere iurare per nomen dei, sed non probant quod Christiani iurare possint, quod tu probandum suscepas.

IOIADA. Alteram partem probaui contrariorum, ex qua altera facile colligi posset. Sed age et hanc iuxta pollicitationem nostram probabimus. Propositio nostra sic habet, Neminem posse iurare quàm piū. In hac propositione duæ sunt partes, aliquos nō posse iurare: aliquos posse solos. Sunt fideles: sunt infideles, omnino contrarij natura, nec medium dari potest. Infideles nō posse præstare iuramentum tu ipse fateris credo.

SIMON. Non inficior. IOIADA. Soli Christiani deo firmissime nituntur, quem unum præcipue timent, colunt, uenerantur, amant & ubiq; præsentem inspiciunt, à quo expectant & habent omnia, securi in medio discrimine. Ideo es flagitante gloria dei, aut proximi utilitate secure & sancte soli iurant. Qui iurat huius laus tutumq; persequitur.

gium deus est, ut patuit ex præcedentibus. Siquidem de uno deo gloriatur qui legitime iurat, tanquam teste uero et infallibili. Et iurans recollit etiam beneficia dei, quæ nemo neq; maiora, neq; magis præsentia Christianis agnoscat, utpote certis per Christum esse solutum precium redemptionis, quod impij ut maxime uerbis loquantur, animo non credunt. Omnium enim flagitiorum causa est, memoriam abiicisse beneficiorum erga se dei. Quam ne abijcerent Israëlitæ per opulentiam, ut solent homines, lex Deut. 6. præmonuit. In terra dum fructibus uesceris inquit, atq; exatiatus fueris, caue ne domini dei tui obliuiscaris, qui te eduxit de terra Aegypti, de domo seruitutis: cōtinuo subiiciens, Dominum deum tuū timebis, et illi soli seruies, & per nomen eius iurabis. Quo nos doceat, quod obliuiscēti gratiam acceptam exolescit timor dei, & animus colendi solum deum, et studium explicandi asserendiq; gloriam illius sacramento per nomen eius præstito abscedat. Atq; ut uideas, quàm per nomen dei iurare nequeat idololatra, post præceptum iuramentum eo loco annectit: Ne proficiscamini post deos alienos, quia deus zelotes est &c. Quamobrem olim ueteribus persuasissimum fuit, alienū à timore dei, ueroq; domini cultu, iurare nomen dei haud posse, quod præceptum atq; cognitum haberent, iureiurando animi seruitium ac reuerentiā deo solide impendi, quem

Iurandū
cultus est
dei.